ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004 *2009*

Комисия по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните

2008/0140(CNS)

27.1.2009

СТАНОВИЩЕ

на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Докладчик по становище: Amalia Sartori

PA_Legam

КРАТКА ОБОСНОВКА

Европейският съюз се основава на общите принципи на свобода, демокрация, зачитане на правата на човека и на основните свободи. Съществуването на уникалността на всеки човек и на неговото право на равен достъп до всички възможности, които животът предоставя, е общ елемент на европейските общества, които превърнаха идеята за „обединение в разнообразието“ в стълб на своя съюз. Разнообразието на европейското общество представлява основен елемент на културната, политическа и социална интеграция в ЕС и трябва да бъде зачитано, така както дискриминацията, представляваща заплаха за ценностите, на които ЕС се основава, трябва да бъде обект на противодействие.

Европейските действия за гарантиране на равнопоставеност между хората има дълга традиция. Договорът от Амстердам предостави нови правомощия за осъществяване на мерки срещу всякакъв вид дискриминация основана на пол, расов и етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. По отношение на случаи на дискриминация, извършени в сектора на заетостта, вече съществува законодателство и защита на европейско равнище. Със своето приемане, настоящата директива ще завърши процеса на прилагане на член 13 от Договора за ЕО, като разшири приложното поле на забраната на дискриминацията, така че то да включва всички форми на дискриминация основани на раса, етнически произход и пол, с което ще сложи край на всякакво впечатление за съществуването на йерархия в осигуряваната защита.

Що се отнася до специфичната област, която интересува нашата комисия, осъществяването на тази амбициозна цел, в секторите от наша компетентност, изисква широкообхватен отговор, доколкото традициите и националните стратегии в тази област, например здравните грижи и социалната защита, имат тенденция към по-голяма диверсификация, отколкото се наблюдава в секторите, свързани със заетостта.

Въпреки постигнатия напредък, европейската правна рамка, която прави възможна борбата срещу дискриминацията, е все още непълна. Някои държави-членки вече приеха мерки, които забраняват, в допълнение към вече предвиденото в областта на заетостта, всякаква дискриминация основана на възраст, сексуална ориентация, увреждания, религия или убеждения, но към настоящия момент не съществува единен минимален стандарт относно това какво съставлява дискриминация или за съответна защита. Въпреки гореизложените пропуски обаче, Европейският съюз разполага с един от най-напредналите правни контексти в света по отношение на борбата срещу дискриминацията.

Първите, които искат по-решителна намеса срещу дискриминациите, са гражданите, които очакват все повече общи действия по този въпрос, отиващи отвъд вече предвиденото, и в различни сектори, като здравеопазването, в които все още съществуват големи различия между държавите-членки и често дискриминация срещу уязвимите категории, дори в рамките на една и съща държава.

В един Съюз, който е толкова напреднал в много области, учудва в отрицателен смисъл липсата на общи правила по отношение на увреждания, сексуалния тормоз и насилие, липсата на адекватно признаване на основните права, които трябва задължително да намерят съответната правна защита в едно съвременно общество.

Борбата срещу дискриминацията означава инвестиране в съзнанието на обществото, което израства посредством процеса на интеграция, но което, за да превърне интеграцията в действителност, трябва да инвестира в обучението, информацията и разпространението на най-добрите практики, стремейки се, за доброто на своите граждани и в техен интерес, към постигането на справедлив компромис, към намирането на баланс между множествените форми на своето разнообразие.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива
Съображение 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(1) В съответствие с член 6 от Договора за Европейския съюз, Европейският съюз се основава на принципите на свобода, демокрация, зачитане на човешките права и основните свободи и върховенство на закона – принципи, които са общи за всички държави-членки, – и зачита основните права, така както са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и както произтичат от общите за държавите-членки конституционни традиции, като основни принципи на правото на Общността.	(1) В съответствие с член 6 от Договора за Европейския съюз, Европейският съюз се основава на принципите на свобода, демокрация, зачитане на човешките права и основните свободи и върховенство на закона – принципи, които са общи за всички държави-членки, – и зачита основните права, така както са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и както произтичат от общите за държавите-членки конституционни традиции, като основни принципи на правото на Общността. ***В съответствие с член 13 от Договора за създаване на Европейската общност, който оправомощава Съвета да приема подходящи мерки за борба с дискриминацията, в съчетание с***

разпоредбите на член 152 от същия договор, е необходимо да се насърчава систематичното интегриране на аспектите, свързани с недискриминацията и с равните възможности, във всички политики, и по-специално в рамките на съществуващите механизми за съгласуване в областта на заетостта, социалната интеграция, образованието, обучението и общественото здраве.

Изменение 2

Предложение за директива
Съображение 2 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(2а) На психичното и физическото здраве следва да се придава еднакво значение, тъй като първото е свързано със сърдечно-съдовите заболявания, рака и диабета, вследствие на употреба на наркотици и зависимост от наркотици.
	Лицата със сериозни психични здравословни проблеми най-често са заплашени от социална стигматизация, бедност, ограничени възможности за жилищно настаняване и затруднения при достъпа до медицински грижи във връзка с физическото здраве, докато психичните заболявания като депресия или безпокойство допринасят за повишени разходи поради загубата на производителност на труда.

Изменение 3

Предложение за директива
Съображение 2 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(2б) Физическото и психичното здраве и благосъстояние са в сърцевината на качеството на живот на хората и на обществата и представляват съществени фактори за осъществяването на целите на Лисабонската стратегия на ЕС.

Изменение 4

Предложение за директива
Съображение 3 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(3а) Гражданите очакват повече общи действия в областта на здравеопазването, а все още съществуват големи различия по отношение на здравните грижи между държавите-членки, а и в рамките на една и съща държава, така както съществуват сектори, в които държавите-членки не могат да действат ефективно сами. Предвид това, е необходим по-сериозен ангажимент от страна на ЕС, включително възможността за обща здравна политика, която да отговаря на интересите на гражданите.

Изменение 5

Предложение за директива
Съображение 3 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(3б) Достъпът до здравни грижи е

основно право, залегнало в член 35 от Хартата на основните права на Европейския съюз[1] и представлява първостепенна отговорност на публичните органи на държавите-членки да осигуряват на всички равен достъп до една качествена здравна система.

[1] ОВ C 364 от 18.12.2000 г., стр. 1.

Изменение 6

Предложение за директива
Съображение 4 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(4б) Разнообразието на европейското общество представлява основен елемент на културната, политическа и социална интеграция в ЕС и трябва да бъде зачитано.

Изменение 7

Предложение за директива
Съображение 4 в (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(4в) Доброто здраве е необходимо за физическото и психическо благосъстояние. Освен биологичните различия, върху общественото здраве оказват влияние по-специално социалното и икономическото неравенство, средата и достъпът до образование, познания и информация. Правата на гражданите и отговорността на гражданина за неговото здраве са от основно значение, от което произтича важността да се насърчават програми за здравна грамотност,

	както и да се стимулират всички социални категории да водят здравословен начин на живот. Инициативите, целящи намаляване на различията между здравните системи, би следвало да включват целеви мерки за насърчаване и здравна образованост на населението;

Изменение 8

Предложение за директива
Съображение 4 г (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(4г) Насилието срещу жените, сексуалното робство и проституцията са сред главните здравословни проблеми, които поразяват жените. Въпреки че насилието срещу жените представлява особено разпространен проблем на общественото здраве, това явление не се взема предвид в обучението и в медицинската практика.
	Според оценките на Световната здравна организация, поне една пета от жените в световен мащаб са били обект поне веднъж в живота си на физическо или психическо насилие. Борбата срещу сексуалния тормоз и насилието срещу жените трябва да представлява приоритет на действията на Общността, включително под формата на специфични мерки в областта на общественото здраве.

Изменение 9

Предложение за директива
Съображение 9

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(9) Поради това законодателството трябва да забрани дискриминацията, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, в редица области извън пазара на труда, включващи социалната закрила, образованието и достъпа и предоставянето на стоки и услуги, включително жилищното настаняване. Следва да се предвидят мерки за осигуряване на равен достъп на хората с увреждания до обхванатите области.	(9) Поради това законодателството следва да забрани дискриминацията, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, в редица области извън пазара на труда, включващи социалната закрила, образованието и достъпа и предоставянето на стоки и услуги, включително жилищното настаняване ***и здравеопазването***. Следва да се предвидят мерки за осигуряване на равен достъп на хората с увреждания до обхванатите области.

Изменение 10

Предложение за директива
Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(12а) За "дискриминация" се счита също така отказът да се предостави медицинско обслужване, който е основан единствено на възрастта на лицето.

Изменение 11

Предложение за директива
Съображение 13

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(13) При прилагането на принципа на равно третиране, без оглед на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, Общността трябва, в съответствие с член 3,	(13) При прилагането на принципа на равно третиране, без оглед на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, Общността трябва, в съответствие с член 3,

параграф 2 от Договора за ЕО да се стреми да премахне неравенствата и да насърчава равенството между мъжете и жените, особено поради факта, че жените са често жертва на *различни форми на* дискриминация.

параграф 2 от Договора за ЕО да се стреми да премахне неравенствата и да насърчава равенството между мъжете и жените, особено поради факта, че жените са често жертва на *множествена* дискриминация. ***С тази цел е необходимо полето на защита да обхване и явлението множествена дискриминация.***

Изменение 12

Предложение за директива
Съображение 19 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(19а) Държавите-членки следва да подпомагат съдружия на лица със затруднения в ученето и/или психични здравословни проблеми да популяризират своите права, да представят предложения за подобряване на услугите и да улеснят достъпа до информация относно нови лекарства и методи на лечение.

Изменение 13

Предложение за директива
Съображение 21

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(21) Забраната за дискриминация не бива да накърнява запазването или приемането от държавите-членки на мерки, насочени към предотвратяване или компенсиране на неудобствата, които може да претърпи или е претърпяла група лица по причина на тяхната религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Тези мерки могат да позволят съществуването на организации на лица с определена	(21) Забраната за дискриминация не бива да накърнява запазването или приемането от държавите-членки на мерки, насочени към предотвратяване или компенсиране на неудобствата, които може да претърпи или е претърпяла група лица по причина на тяхната религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. ***Общностното законодателство в областта на недискриминацията не пречи на***

религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, когато тяхната главна цел е подпомагането на специфичните потребности на тези лица.	***държавите-членки да запазят или приемат специфични мерки, целящи предотвратяването или компенсирането на вредите, свързани с дискриминация на основания, които са обект на защита.*** Тези мерки могат да позволят съществуването на организации на лица с определена религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, когато тяхната главна цел е подпомагането на специфичните потребности на тези лица.

Изменение 14

Предложение за директива
Съображение 25

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(25) Ефективното прилагане на принципа на равно третиране изисква адекватна съдебна защита срещу преследване.	(25) Ефективното прилагане на принципа на равно третиране изисква адекватна съдебна защита срещу преследване. ***Ефективната правна защита на индивидуалните права трябва да бъде придружена от активни мерки за насърчаване на недискриминацията и на равните възможности.***

Изменение 15

Предложение за директива
Съображение 30 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(30а) Отговорност на държавите-членки е да гарантират добро здраве на всички граждани, но въпреки това за постигането на тази цел е необходимо сътрудничество между държавите-членки, институциите на ЕС, местните органи,

международните организации и гражданите.

Изменение 16

Предложение за директива
Съображение 30 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(30б) Предоставянето на здравни грижи изисква ефективна политическа подкрепа във всички сектори и на всички нива в държавите-членки на ЕС и в международен мащаб. Като има предвид освен това съществуването на нови заплахи за здравето, които често имат трансгранично измерение като пандемиите, новите трансмисивни болести и биологичния тероризъм, както и ефекта на изменението на климата и на глобализацията, особено по отношение на храните и миграциите, счита, че здравето следва да се разглежда като основен политически въпрос, в духа на Договора от Лисабон и на Лисабонската стратегия, и да бъде интегрирано във всички политики на ЕС, имащи отношение към него.

Изменение 17

Предложение за директива
Съображение 31 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(31а) Необходима е подходяща информация относно съществуващото законодателство, която да позволи на потенциалните жертви на дискриминация да могат действително да прибягват до него,

както и за да може работодателите, доставчиците на услуги и административните органи да бъдат информирани относно техните задължения. При все това, познаването на законодателството в областта на недискриминацията е все още ограничено. Комисията трябва да насърчава и подкрепя образователни и информационни мерки относно съществуващото законодателство, които следва да са насочени по-специално към основните заинтересовани страни, сред които инстанциите, отговарящи по въпросите на равнопоставеността, съдиите, юристите, неправителствените организации и социалните партньори.

Изменение 18

Предложение за директива
Член 2 а – параграф 1 (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 2а
	Определения
	1. Към хората с увреждания спадат лица с трайна физическа, умствена, интелектуална или сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки може да възпрепятства пълноценното и ефективно участие на тези лица в обществото, равноправно с останалите.

Обосновка

Определението за "хора с увреждания" следва да бъде еднакво във всички държави-членки, за да се гарантира равно третиране. Затова определението за "хора с увреждания" в директивата следва да съответства на определението в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Изменение 19

Предложение за директива
Член 2 а – параграф 2 (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	2. "универсален дизайн" означава дизайн на продукти, околна среда, програми и услуги по такъв начин, че те да могат да бъдат използвани във възможно най-голяма степен от всички, без да е необходимо приспособяване или специален дизайн. "Универсалният дизайн" не изключва помощни приспособления за определени групи от хора с увреждания, когато са необходими такива.

Обосновка

За да се осигури истински недискриминационен достъп на хората с увреждания до стоки, които са на разположение на останалите членове на обществото, трябва да бъдат насърчавани стоки, които могат да бъдат използвани от всички. Затова в директивата трябва да бъде включено определение за "универсален дизайн", съответстващо на определението в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Изменение 20

Предложение за директива
Член 4 - параграф 1 - буква а

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
а) се предвиждат необходимите мерки за осигуряване на ефективен недискриминационен достъп на хората с увреждания до социална закрила, социални придобивки, здравни грижи, образование и достъп до стоки и услуги и предоставяне на стоки и услуги, които са на разположение на останалите членове на обществото, в т.ч. по отношение на жилищното настаняване и транспорта, включително чрез	а) се предвиждат необходимите мерки за осигуряване на ***консултация относно необходимостта от грижи, както и*** ефективен недискриминационен достъп на хората с увреждания до социална закрила, социални придобивки, здравни грижи, образование и достъп до стоки и услуги и предоставяне на стоки и услуги, които са на разположение на останалите членове на обществото, в т.ч. по

подходящи изменения или приспособяване. Тези мерки не трябва да представляват непропорционална тежест, нито да изискват фундаментална промяна на социалната закрила, социалните придобивки, здравните грижи, образованието или въпросните стоки и услуги, нито да изискват предоставяне на техни алтернативи.	отношение на жилищното настаняване и транспорта, включително чрез подходящи изменения или приспособяване. Тези мерки не трябва да представляват непропорционална тежест, нито да изискват фундаментална промяна на социалната закрила, социалните придобивки, здравните грижи, образованието или въпросните стоки и услуги, нито да изискват предоставяне на техни алтернативи.

Изменение 21

Предложение за директива
Член 4 - параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	2а. Държавите-членки обръщат специално внимание на възможностите за достъп на хората с увреждания до електронни услуги.

Обосновка

Обществените услуги се предоставят все повече чрез електронната мрежа, без ние да разполагаме със сигурна информация относно възможностите на определени групи за достъп до тези услуги. Ние трябва с всички сили да предотвратим изключването на хората с увреждания от информационното общество.

Изменение 22

Предложение за директива
Член 4 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 4а
	Равно третиране в системите за здравеопазване
	1. Без да се накърнява принципа на субсидиарност и компетенциите на държавите-членки по отношение гарантиране на спазването на

принципа на равно третиране на лицата:

а) необходимо е да се постави акцент върху стратегии за превенция на заболяванията. Превантивните мерки, основани на научни данни, следва да отчитат също така аспектите, свързани с пола, както и други фактори, които са причина за неравнопоставеност;

б) в здравната и медицинската област, държавите-членки следва да използват статистики и данни, разделно обобщени по пол;

в) в областта на медицинските изследвания и на разработването на нови медикаменти, би следвало да се осъзнават по-пълно различните физически характеристики на жените и мъжете, както и да се подобрят познанията относно различията в ефекта, произтичащ от ползването на лекарства;

г) в политическите стратегии в областта на здравеопазването е необходимо да се взема предвид съществуването на екологични фактори, които влияят по особен начин върху уязвими категории като бременните жени и кърмачките, децата, девойките и хората с увреждания, чието здраве е изложено да особен риск вследствие на опасни екологични фактори;

2. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за гарантиране и защита на правата на гражданите и отговорността на гражданина за неговото здраве, включително посредством насърчаването на програми за здравна грамотност, както и стимулирането сред всички социални категории на здравословни начини на живот.

3. Комисията трябва да насърчава

специални програми за обучение на медицински и парамедицински персонал.

Изменение 23

Предложение за директива
Член 10 - алинея 2 (нова)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Комисията насърчава мерки за обучение, непрекъснато образование и информация относно съществуващото законодателство, насочени по-специално към основните заинтересовани страни.

Изменение 24

Предложение за директива
Член 11

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
С оглед насърчаване прилагането на принципа на равното третиране, държавите-членки поощряват диалога със съответните страни, в частност с неправителствените организации, които имат, в съответствие с тяхното национално законодателство и практика, законен интерес да съдействат в борбата с дискриминацията, основана на признаците, обхванати от настоящата директива и проявявана в областите, уредени от същата.	С оглед насърчаване прилагането на принципа на равното третиране, държавите-членки поощряват диалога със съответните страни, в частност ***с представителните професионални организации на медицинския и парамедицински персонал, както и*** с неправителствените организации, които имат, в съответствие с тяхното национално законодателство и практика, законен интерес да съдействат в борбата с дискриминацията, основана на признаците, обхванати от настоящата директива и проявявана в областите, уредени от същата. ***Комисията събира, анализира и разпространява обективна, съпоставима, надеждна и съществена информация, включително наличните изследователски резултати и най-***

добри практики.

Изменение 25

Предложение за директива
Член 16

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Държавите-членки и националните органи компетентни по въпросите на равнопоставеността представят на Комисията най-късно до …, а след това на всеки пет години, цялата информация, която е необходима на Комисията за да изготви доклад до Европейския парламент и Съвета за прилагането на настоящата директива.	1. Държавите-членки и националните органи компетентни по въпросите на равнопоставеността***, съгласувано с Европейския институт за равенство на половете,*** представят на Комисията най-късно до …, а след това на всеки пет години, цялата информация, която е необходима на Комисията за да изготви доклад до Европейския парламент и Съвета за прилагането на настоящата директива.
2. Докладът на Комисията взема предвид, когато е подходящо, гледните точки на социалните партньори и съответните неправителствени организации, както и на Агенцията за основните права на ЕС. В съответствие с принципа за равните възможности на половете, този доклад, inter alia, осигурява оценка на въздействието на взетите мерки при жените и мъжете. В светлината на получената информация, този доклад включва, ако е необходимо, предложения за преработка и актуализиране на настоящата директива.	2. Докладът на Комисията взема предвид, когато е подходящо, гледните точки на социалните партньори и съответните неправителствени организации, както ***и на Европейския институт за равенство на половете*** и на Агенцията за основните права на ЕС. В съответствие с принципа за равните възможности на половете, този доклад, inter alia, осигурява оценка на въздействието на взетите мерки при жените и мъжете***, особено що се отнася до областите, посочени в член 3***. В светлината на получената информация, този доклад включва, ако е необходимо, предложения за преработка и актуализиране на настоящата директива.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация
Позовавания	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Водеща комисия	LIBE
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	ENVI 2.9.2008
Докладчик по становище Дата на назначаване	Amalia Sartori 7.10.2008
Разглеждане в комисия	1.12.2008
Дата на приемане	22.1.2009
Резултат от окончателното гласуване	+: 35 –: 3 0: 5
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Liam Aylward, John Bowis, Frieda Brepoels, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jens Holm, Marie Anne Isler Béguin, Caroline Jackson, Dan Jørgensen, Christa Klaß, Urszula Krupa, Marie-Noëlle Lienemann, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Dimitrios Papadimoulis, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Inés Ayala Sender, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews